

Spolehlivost konstrukcí

CVIČENÍ 4: PODMÍNKY SPOLEHLIVOSTI, PRAVDĚPODOBNOST
PORUCHY, INDEX SPOLEHLIVOSTI

Podmínka spolehlivosti

- deterministicky:

$$R_d \leq E_d$$

- pravděpodobnostně: $P_f = P(R - E < 0) = P(Z < 0)$

$$p_f \leq p_d$$

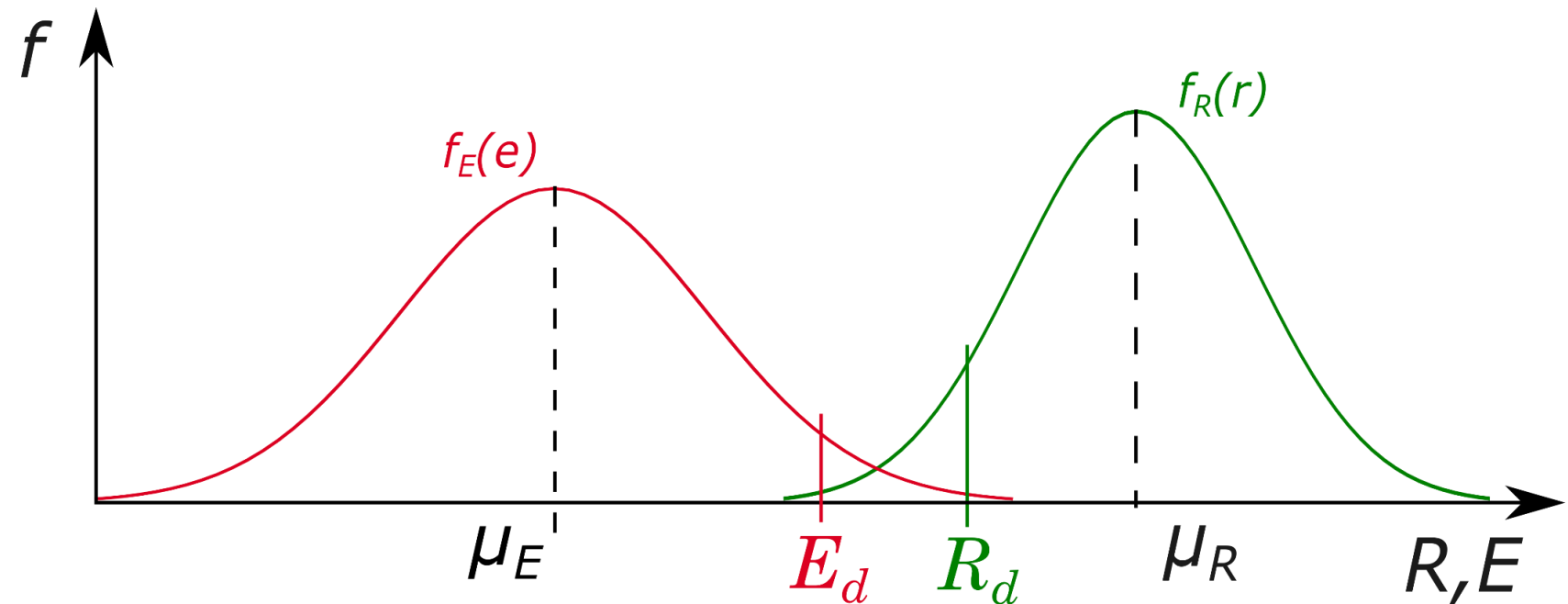
*Rezerva spolehlivosti Z

$$Z = R - E \geq 0$$

$$Z = g(R, E)$$

Porucha:

$$Z = g(\mathbf{X}) < 0$$

Výpočet pravděpodobnosti poruchy P_f

Porucha nastane pokud: $R \leq x$ a současně $E \in \left\langle x - \frac{dx}{2}, x + \frac{dx}{2} \right\rangle$

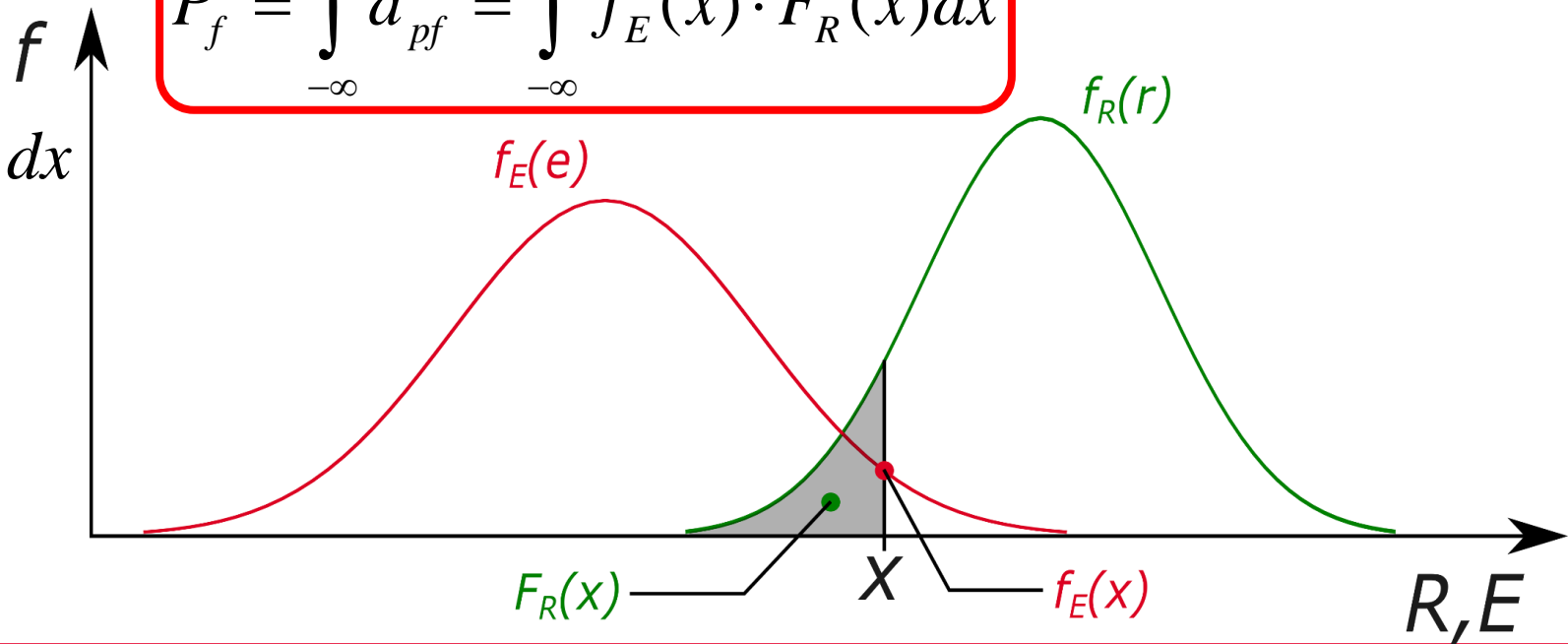
$$P(R \leq x) = F_R(x)$$

$$P\left(x - \frac{dx}{2} \leq E \leq x + \frac{dx}{2}\right) = f_E(x) \cdot dx$$

Pravděpodobnost, že obojí platí současně:

$$d_{pf} = f_E(x) \cdot F_R(x) \cdot dx$$

$$P_f = \int_{-\infty}^{\infty} d_{pf} = \int_{-\infty}^{\infty} f_E(x) \cdot F_R(x) dx$$

Stanovení pravděpodobnosti poruchy

- Analyticky
  - Pouze jednoduché případy
  - V praktických aplikacích nepoužitelné
- Numericky
  - Simulační metody typu Monte Carlo (výpočetně velmi náročné)
  - Aproximační metody (zjednodušení výpočtu)

Cornellův index spolehlivosti

Pokud **R** a **E** jsou nezávislé a mají normální rozdělení, pak i rezerva spolehlivosti **Z=R-E** má normální rozdělení.

$$\mu_Z = \mu_R - \mu_E$$

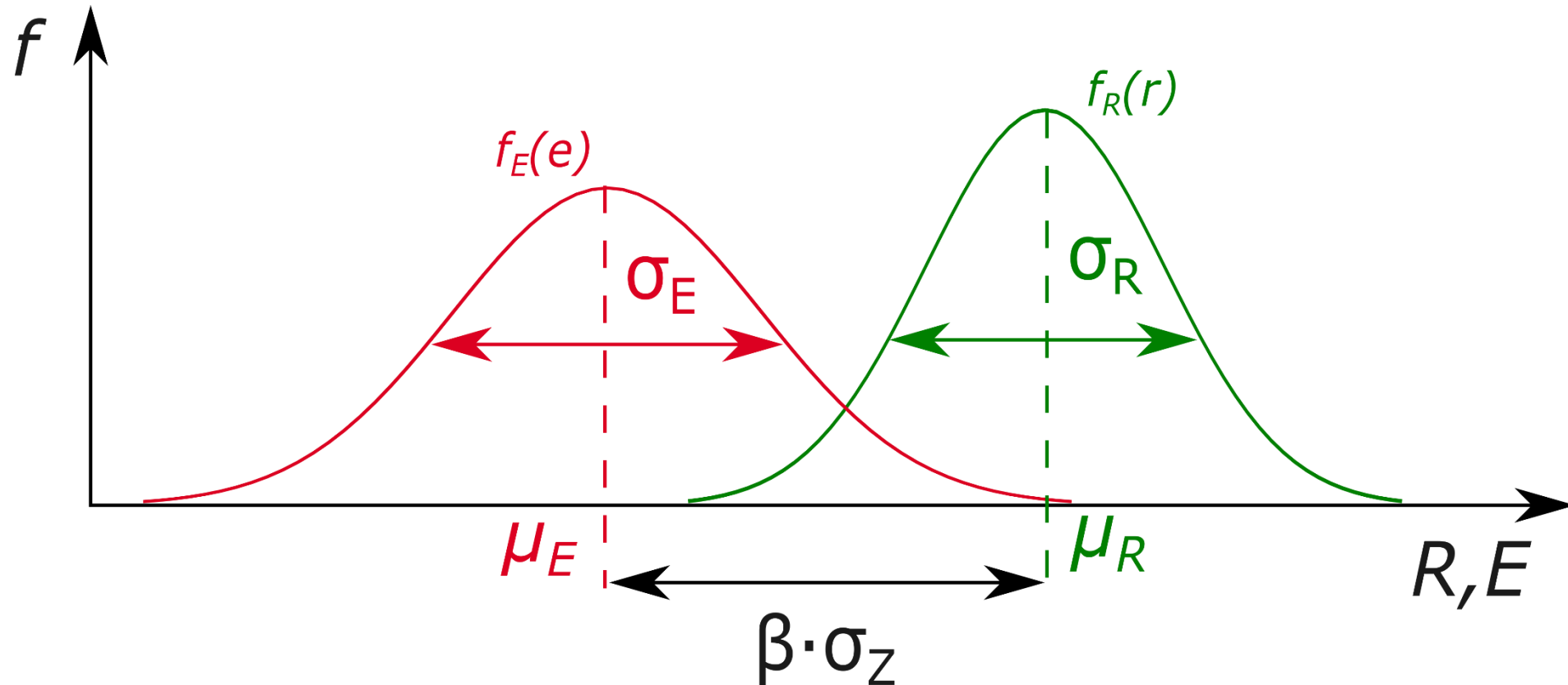
$$\sigma_Z^2 = \sigma_R^2 + \sigma_E^2$$

Cornellův index spolehlivosti je pak definován jako:

$$\beta = \frac{\mu_Z}{\sigma_Z} = \frac{\mu_R - \mu_E}{\sqrt{\sigma_R^2 + \sigma_E^2}}$$

Cornellův index spolehlivosti

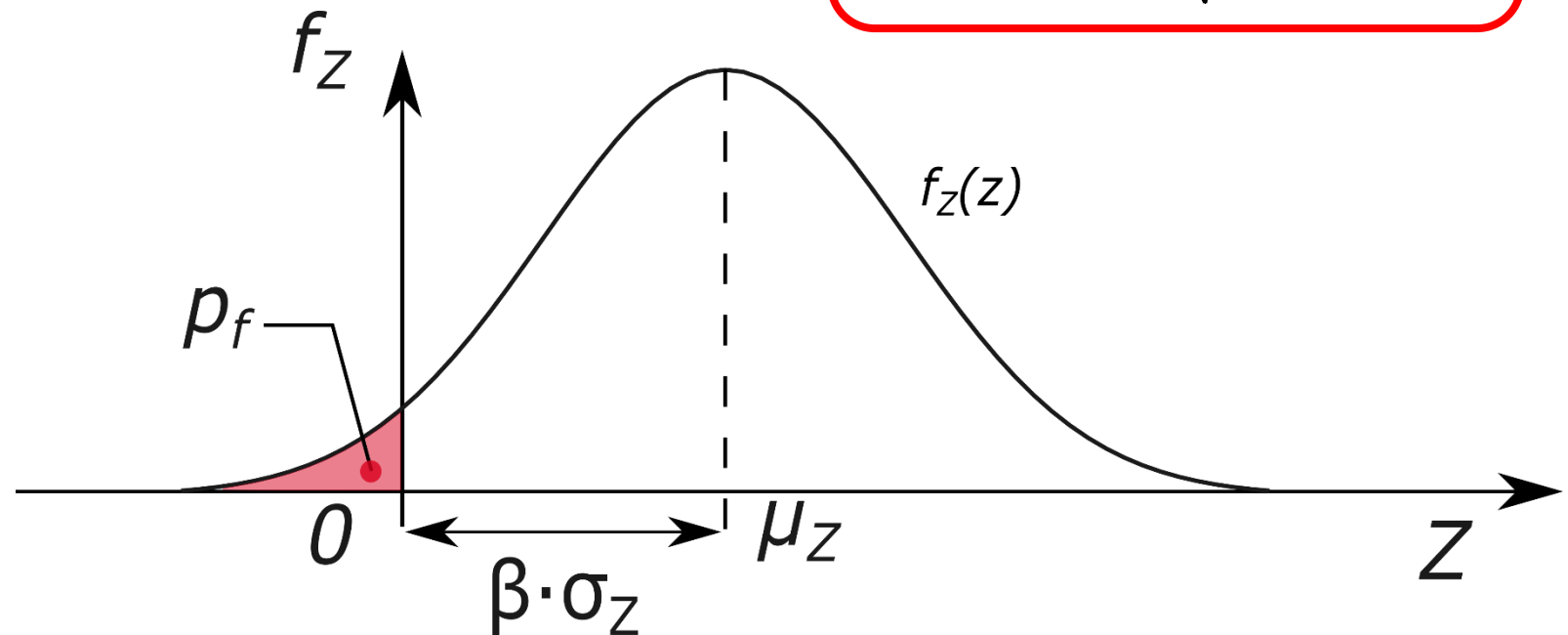

Cornellův index spolehlivosti

Lze vyjádřit následovně:

Cornellův index spolehlivosti nám dává informaci, kolikrát lze umístit směrodatnou odchylku rezervy σ_Z mezi střední hodnotu μ_Z a nulu.

$$\beta = \frac{\mu_Z}{\sigma_Z} = \frac{\mu_R - \mu_E}{\sqrt{\sigma_R^2 + \sigma_E^2}}$$

Vztah mezi β a p_f

Index spolehlivosti se využívá (v normativních dokumentech) místo pravděpodobnosti poruchy. Jsou spolu svázány následujícím vztahem:

$$p_f = \Phi(-\beta)$$

$$\beta = -\Phi^{-1}(p_f)$$

- Φ je distribuční funkce standardního normálního rozdělení
- Φ^{-1} je inverzní distribuční funkce standardního normálního rozdělení

Příklad 1.

Vypočtěte pravděpodobnost poruchy pro danou odolnost konstrukce **R** a účinek zatížení **E**:

X	Rozdělení	a	b
E	R	38.1	141.9
R	R	115.4	184.6

1. Stanovení $f_E(x)$ a $f_R(x)$
2. Určení oblasti integrace
3. Výpočet p_f :

$$P_f = \int_{-\infty}^{\infty} d_{pf} = \int_{-\infty}^{\infty} f_E(x) \cdot F_R(x) dx$$

Příklad 1. (rozšíření)

Vypočtete pravděpodobnost poruchy a Cornellův index spolehlivosti pro danou odolnost konstrukce **R** a účinek zatížení **E**:

X	Rozdělení	a	b
E	R	38.1	141.9
R	R	115.4	184.6

1. Stanovení $f_E(x)$ a $f_R(x)$ a jejich statistické momenty
2. Výpočet Cornellova indexu spolehlivosti a odpovídající pravděpodobnost poruchy
3. Určení oblasti integrace, distribuční funkce odolnosti konstrukce **R**
4. Analytická výpočet p_f a stanovení odpovídajícího Cornellova indexu

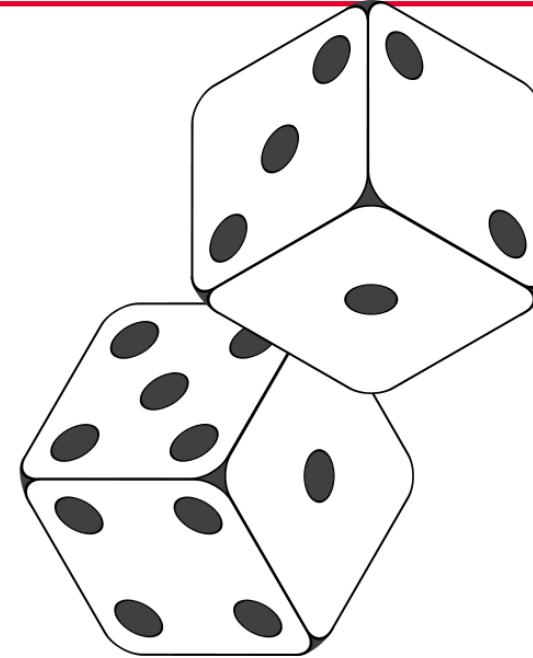
Příklad 2.

Hra se Smrtí v kostky:

- Smrt hází jednou – Veličina E
- Vy házíte dvakrát – Veličina R

Podmínka přežití: $Z = R - E \geq 0$

Jaká je pravděpodobnost smrti?

1. Hází Smrt: stanovení $f_E(x)$ a $F_E(x)$ (i statistické momenty)
2. Házíte vy: vypsát tabulku možných výsledků, stanovení $f_R(x)$ a statistické momenty
3. Výpočet Cornellova indexu spolehlivosti a odpovídající pravděpodobnost poruchy
4. Analytická výpočet p_f a stanovení odpovídajícího Cornellova indexu